

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 kv. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Telminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 kv. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, samrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema inštalacijski oddelk uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uveljavljeno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 1911 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročnike brez depozitane naročnine, se uprava ne ozira. Naročniki na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za leto 1911 48 K, za pol leta 24 K, za 3 mesece 12 K. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rakopisi se ne vračajo. Naročnine, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista. **UREDNIŠTVO:** ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konzorcijski list „Edinost“. — Nastanila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga s omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Polno-hranilni račun št. 841-632. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za nedeljo, 7. maja 1911

5 volilnih shodov

s tem-le dnevnim redom:

Pouk o reklamacijskem postopanju.

In sicer:

- 1) ob 10¹/₂ uri predpoldne v „Narodni dom“ v Barkovljah;
- 2) ob 4. uri popoldne v „Gospod. društvo“ na Kontovelu;
- 3) ob 4. uri popoldne v „Gospod. društvo“ na Frdeniču pri Sv. Ivanu;
- 4) ob 4. uri popoldne v „Gospod. društvo“ na Vrdeci;
- 5) ob 4¹/₂ uri popoldne v „Sokolovo dvorano“ na Opčinah.

Ker je predmet razpravljanja za predstojne državnozbornske volitve neprecenljive važnosti, pričakuje odbor polit. društva „Edinost“, da se vsi volilci udeležijo navedenih shodov.

BRZOJAVNE VESTI.

Cesar v Budimpešti.

DUNAJ 3. Cesar je popoldne ob 3-45 odpotoval v Budimpešto.

BUDIMPEŠTA 3. Cesar je zvečer ob 6-55 dospel na zapadni kolodvor. Na kolodvoru so pozdravili cesarja nadžupan Müller, župan dr. Barczy in nadžupan Boda. — Pred kolodvorom in v ulicah, ki vodijo do kraljeve palače se je zbralo mnogo občinstva, ki je priredilo vladarju živahne ovacije.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 3. Zbornica je nadaljevala razpravo proračuna ministerstva za poljedelstvo.

Členi bosanskih trgovinskih zbornic na Dunaju.

DUNAJ 3. Členi bosanskih trgovinskih in obrtnih zbornic so si danes predpoldne ogledali tovarno trdnjo Pollak & sinovi v Floridsdorfu. Popol. so si ogledali mestne plinarne in elektrarne. Zvečer bo velik vsprejem v trgovinski zbornici.

Zastopniki avstrijskih trgovinskih zbornic v Rimu.

RIM 3. Zastopniki avstrijskih trgovinskih zbornic so naznanili, da pridejo v Rim po 10. septembra. Gostje se bodo mudili v Rimu tri dni, ter se podajo potem v Turin, kjer nameravajo ostati tri dni. Iz Turina pojdejo v Milan.

Potovanje kralja Petra v Pariz.

BELIGRAD 3. Kralj Peter dospe v Pariz dne 21. maja popoldne, kjer bo gost predsednika Fallieres.

Nemška cesarska dvojica na potu v Nemčijo.

GENOVA 3. Popoldne je dospel semkaj jahta „Hohenzollern“ z nemško cesarsko dvojico in princesinjo Viktorijo.

GENOVA 3. Nemška cesarska dvojica je s princesinjo Viktorijo Luizo ob 5.30 odpotovala v Karlsruhe.

MESSINA 2. Jahta „Hohenzollern“ na kateri se je nahajala nemška cesarska dvo-

jica je danes zjutraj skozi morsko ožino plula v Tirensko morje.

Francoska akcija v Maroku.

PARIZ 3. Kakor poroča „Figaro“, bo francoska kolona po vladnem načrtu prodrla do Sidi Malek Ben Kadda, dva dni hoda oddaljenega od Feza. Kolona vstopi zvezo z glavnim mestom, odpošlje sultanu domače čete Šavjev, napravi mir v vsem okraju ter se potem vrne na obalo.

PARIZ 3. Iz Ceute javljajo, da je bil sin Abdelkaderja proglašen od Kabilov sultanom onega okraja in da ga je že mnogo rodov priznalo sultanom.

CARIGRAD 3. „Ikdam“ obžaluje, da ni bila Turčija leta 1906 objavljena na konferenco v Algesirasu. Sedaj da je Maroko izgubljen za muslimane, ker bo razdeljen in anektiran Evropi. Sicer da je pa zaslužil svojo osodo, ker je kakor druge muslimanske države menil, da se bo mogel upreti razvijajočim se zakonom prosvete.

MARSILJA 3. Paketna ladija „Imereithie“ je odšla v Casablanko s 30 častniki, 1300 možmi in raznim vojnim materijalom.

Revolucionarno gibanje na Kitajskem.

LONDON 3. V Kantonu in Amoiu so razširjeni revolucionarni proglesi, ki pozivljajo ljudstvo, naj nastopi proti vladi, ki da hoče razdelitev Kitajske. Na tisoče beguncev prihaja v Hongkong.

Žmešnjave v Meksiki.

WASHINGTON 3. (Reuterjev biro). Predsedniku Taftu došla poročila o razmerah v Meksiki niso povsem povoljna. Ministerstvo se je včeraj posvetovalo o tamošnjem položaju.

TURČIJA.

CARIGRAD 3. Parlamentarno zasedanje, ki poteka dne 13. t. m. je podaljšano do 30. t. m. — Včerajšnji ministerski svet je določil program potovanja sultana v Solun in Albanijo. Sultan odpotuje dne 28. t. m. Potovanje bo trajalo 20 dni.

Iz Jemena.

BEROLIN 3. „Wolffov biro“ poroča iz Adena: Glasom vesti došlih iz Hodejde od 24. t. m. se je pri Sajelu vršil hud boj, v katerem so turške čete porazile ustaše in zopet osvojile štiri tope, ki so v nekem prejšnjem boju padle v roke ustašem.

Ustaja v Albaniji.

SOLUN 2. V sled bojev pri Mojkovcu med Črnogorci in turškimi vojaki so štirje batalijoni nizamov, dva batalijona rezervstov, en oddelek strojnih pušk in ena gorska baterija odšli v Gronjo.

CARIGRAD 2. Glasom brzoglavke došle vojnemu ministerstvu, so včeraj Malisori in Črnogorci napadli utrjeno stražnico v Lisicu, toda brez uspeha. Dne 28. aprila so uporniki napadli Tusi in utrbo Sipkanik, toda bili so odbiti. Streljanje je trajalo vso noč. Uporniki so pri Kastratu napadli na odprtem polju kolono polkovnika Muhidina; pri tem je bil ranjen en vojak. Dne 29. aprila so poskušali napasti različne postojanke na obrambeni črti Vuksalekaj, po enournem boju so se pa morali umakniti.

CARIGRAD 3. Kosovski vali poroča od 1. t. m., da so Črnogorci utrdili postojansko Bule, nahajajočo se nasproti Mojkovcu. Iz tega sklepajo, da pride do napada na preporno zemljišče. Porta je naložila turškemu odposlancu na Cetinjah, naj tozadevno protestira pri črnogorski vladi.

DUNAJ 3. „Fremdenblatt“ poroča iz Podgorice: Iz Hoplavca javljajo o novem

krvavem boju, v kateri je zapleteno 8000 turških vojakov. Izid še ni znan. Blizu Plev so vojaki zažgali dve vesi; pri tem je izgubilo življenje več oseb.

SOLUN 3. 500 Arnavtov in Črnogorcev je razdejal brzoglavno proglo v okolici Kastrija in napadlo turške čete. Batalijon topništva je hitel četam na pomoč in je pregnal Arnavte, ki so imeli velike izgube. Turki so izgubili v boju 12 brambovcov in 10 anatolskih redifov. Istočasno je bila razdejana brzoglavna progla med Tusijem in Skadrom. Močni oddelki ustašev so napadli čete. Dva batalijona s topovi, odšla na pomoč, sta pa poglala ustaše v beg. Podrobnosti o izgubah niso znane. Uprava železnice so dobile nalog, naj ukrepe priprave za večje transporte čet v Severno Kosovo.

SOLUN 3. Devet mož močna četa pod malisorskim poglavarjem Abduramanom se je pri Reču spopata s četami. Abduraman in trije njegovi ljudje so padli v boju. Imenovani je mnogo pripomogel do ustaje Malisorov. Topniški polk v Gevgeliju je prijel povelje, naj maršira v Mitrovico.

Petrograd 3. Semkaj je dospel francoski letalec Bleriot, ki odda vojnemu ministerstvu nekoliko naročenih letalnih strojev. Bleriot ustanovi tukaj letalno šolo.

Bukarešt 3. Zasedanje parlamenta je podaljšano do 5. maja.

Vjernij 2. (Petr. brz. ag.). V Semirje-čenskem okraju so sinoči čutili dilje časa trajajoče zibanje tal. Prebivalstvo je bilo vsled tega zelo vznemirjeno.

Rim 2. Danes so pričele velike mednarodne konjske dirke v hipodromu Tor di Quinto. Dirke bodo trajale 11 dni.

Samos Ujvar 2. (Ogr. biro). Grško-katoliški škof Ivan Szabo je umrl danes po noči po daljši bolezni.

Sofija 3. Zagotavlja se, da obišče car Ferdinand letošnje poletje oficijelno avstrijskega cesarja v lšu.

Dunaj 2. Danes je prispela semkaj prva pošiljatev romunskega mesa 40 ton. — Meso, ki je srednje kakovosti, so razdelili po mesnicah.

Rim 3. Papež je danes vsprejel v posebni avdijenci armensko-katoliškega škofa Ivovskega mons. Teodorowicza.

Dunaj 3. Glasom brzoglavne poročila je vojna ladija „Cesarica in kraljica Marija Terezija“ včeraj priplula v Rod. Od tamkaj se pada v Jafu. Na ladiji vse zdravo.

Rim 3. Povodom tiskovnega kongresa, ki prične jutri, je danes ob 5. uri popoldne v krasnih dvorinah društva italijanskega tiska rimski odbor pozdravil udeležitelje kongresa. Došli so udeležitelji iz vseh dežel, mejtemi tudi iz Amerike in Japonske.

Petrograd 2. „Nov. Vremja“ poroča, da se je stanje ministra za unanje stvari v zadnjem tednu znatno zboljšalo. Temperatura je normalna, delovanje srca dobro. Sasonov pojde čim prej na daljši dopust, da si utrdi zdravje in se potem zopet povrne na svoje mesto. Sedaj se ne govori več o premembni osebi v ministerstvu za unanje stvari. — Najnovejša poročila pa pravijo, da se je stanje zopet poslabšalo.

Poljaki in Slovenci.

Trst, 3. maja.

Slovanski narodi se še vse premalo poznajo med seboj. To je stara resnica. Na banketih in komerzijskih prav radi napijamo vseslovanski ideji, slovanski vzajemnosti in kolikor je še teh lepih reči; a da bi resno

lika nevarnost vsej rodbini. Zana hoče obogetati na veliko škodo Gite in hčerki in kdo ve, če ne odide z denarjem, odkoder je prišel... Pravim ti, da on ne ravna z Gito kakor s svojo ženo. On jo je že pretepaval.

„To ne bi bilo še najhuje.“
„Res je, ali denarja ne sme odnesti... Naj položi račun o njem!“

„To more zelo lahko storiti; a kdo ve, če se ne pokaže, da ima on še kaj dobiti od posestva,“ je pristavil kanonik.

„Toda dokazati se mu more, da si je pridobil denar na tujem imetju,“ se je jezil asesor.

„A njegova pridnost?... Pravijo, da je cel trgovec.“

Ti prigovori so zmešali asesorja.

„Ti mi, dragi moj, kvariš vso dobro voljo s svojimi opazkami... Hotel sem nekaj storiti za družino posebno za sirote hčerke, a ti govoriš, kakor da to ni možno.“

„Povej, kaj nameravaš?“

„Postaviti kuratorja v Konščini.“

„Ta pojde lahko... Ali veruj mi, da preženeš Zano iz Konščine,“ je del kanonik.

„On ne bo delal pod kuratorjem, niti za njega.“

dekla... Da jej vidiš sedaj njene roke, one lepe, da se je vsakdo srečnega štel, če jo je poljubil na roko. Ne bi jo spoznal, če bi videl...“

„Nemesis!“ je pristavil kanonik kratko.

„A njen mož... Gotovo si že dosti čul o njem. Prostak in surov, da ga ne moreš prenašati... A vendar je v enem moder. Pomaga si prav lepo z ugodno priliko.“

„Ima več tisočakov... gotovega denarja,“ je rekel kanonik.

„Pravijo, da je dvajset tisoč posojenih pri kapitolu.“

„Skoro bo toliko,“ je pritrdil Krčelič.

„Ali je vse to njegovo?“ je vprašal asesor.

„Ti, kakor sodnik, moraš bolje vedeti,“ je odgovoril Krčelič z nasmehom.

„Seveda, da vem!“ je rekel asesor ter vstal z naslonjača. „Velik del tega denarja pripada vdovi in njenima otrokoma.“

„Kaj misliš ukreniti?“ je vprašal kanonik mirno.

„Mi dva,“ je pričel asesor s svečanim glasom, „sva bila vedno dobra prijatelja Magdičevi rodbini... Pravi prijatelji se pokažejo v nesreči, a pravim ti, da preti ve-

študirali kulturo in jezik drugih slovanskih narodov, to nam niti v sanjah ne prihaja na misel. In ravno mi Slovenci, ki smo majhen narod, zatiran od Nemcev, Italijanov in vladar, smo nujno potrebni pomoči drugih slovanskih narodov. Dosedaj imamo Slovenci ožje stike (ako izvezamemo Hrvate) samo s Čehi. Veliko število našega dijaštva, ki študira v Pragi, je mnogo pripomoglo k temu, da se danes Čehi in Slovenci vsaj nekoliko poznajo. Slovensko dijaštvo ima v češkem dijaštvu in v češki inteligenci sploh svoje odkritosrčne prijatelje. Čehi poznajo precej našo krasno slovensko zemljo. Radi prihajajo k nam na letovišča in spoznavajo tako naše ljudstvo in njegovo življenje. Medsebojnemu spoznavanju pa mora slediti medsebojno umevanje. To pa je možno le tedaj, ako imamo skupne interese. Čehi in Slovenci sta dva majhna naroda in mali narodi imajo celo vrsto skupnih problemov. Zato nam mora biti prijateljstvo s Čehi posebno dragoceno.

Pa še drug slovanski narod prebiva v Avstriji, s katerim nismo doslej bili v nobeni zvezi. To so Poljaki. Narobe: pri besedi „Poljak“ so se nam porajala in se nam še porajajo čustva, ki so vse prej nego prijateljska. Mi poznamo Poljake od nekdaj kakor največje separatiste, kakor zatiralce ubogega maloruskega naroda. Vemo tudi, da so Poljaki tisti, ki iz egoizma podpirajo vsako avstrijsko vlado, naj ima še tako nemški pečat. Vse to je vzrok, da imajo Poljaki med Slovani malo resničnih prijateljev in da jih tudi ne iščejo. Ideal vspostavljenja poljskega kraljevstva jih je tako omamilo, da se zdi, kakor bi bili popolnoma pozabili na druge Slované. In temu vendar ni tako. Tudi med Poljaki živijo možje, ki se zanimajo za Slovanstvo. V Krakovu izdaja prof. Grabowski celo revijo „Svet slovanski“, ki jej je namen, da goji kulturno zблиževanje med Slovani. Nam Slovincem bi prijateljstvo z narodom, kakoršen je poljski, ogromno koristilo. Avstrijski Poljaki stoji danes politično izven slovanskih vrst, združeni z Nemci proti Čehom in Slovincem. Mi pa smo prepričani, da je temu mnogo krivo medsebojno nepoznavanje. Med Poljaki jih je le malo, ki vedo, da Slovenci sploh ekzistirajo. Kako naj nas potem podpirajo v naših težnjah in stremljenjih?!

Slovanski klerikalci so v Ljubljani nedavno ustanovili društvo za gojenje poljskoslov. prijateljstva. Mi smo tedaj takoj rekli, da je absolutno napačno, ako so taka društva ustanovljajo na strankarski podlagi. Kolikor mi vemo, S. L. S. ne predstavlja še vsega slovenskega naroda; zato bi se moralo to društvo pravzaprav imenovati: društvo za gojitev prijateljstva med slovensko S. L. S. in Poljaki. Poljaki so na to odgovorili s tem, da so v Krakovu ustanovili enako društvo z imenom: Društvo prijateljev jugoslovanskega naroda. Že naslov društva nam mora biti simpatičen, ker pravi, da hočejo Poljaki gojiti prijateljstvo z vsemi jugoslovani. Minolo nedeljo se je vršil v Krakovu prvi sestanek med Slovenci in Poljaki, kakor pravijo, v svrhu omogočenja ožjih parlamentarnih stikov med poljskimi in slovenskimi poslanci. Udeležili so se tega sestanka samo voditelji S. L. S., kakor Šuklje, Lampe in Kregar. Manifestiralo se je od obeh strani za sporazum med Slovenci in Poljaki na političnem in gospodarskem polju.

To je vse lepo. Ali kakor smo že enkrat povdarjali, ponavljamo tudi danes.

„Pa naj gre!“
„Če tako misliš, potem je kaj drugega... Županija dovoli kuratorja.“

„Ali se mora vendar nekdo zavzeti za deco, ki ima vpliv in čegar beseda nekaj velja.“

„Na primer jaz?“ je vprašal kanonik v smehu, ker je takoj videl, kam meri asesor.

„Da, ti, prečasti prijatelj! Stori to radi našega pokojnega dobrega prijatelja in znanca... Stvar je pravična in bilo bi greh, ako se nihče ne zavzame za siroto...“

Kanonik je privolil in takoj drugi dan sta se odpeljala v Varaždin, kjer sta hitro izposlovala kuratorja za Konščino.

Županjski gospodi je prav ugajalo, da so mogli napraviti zadrego Zani, ki je bil povsod nepriljubljen radi svoje skoposti.

Kuratorjem je bil imenovan asesor Bedekovič.

Zana ni slutil, kaj se je zgodilo. Bil je zelo iznenaden, ko ga je obiskal nekega dne veliki sodnik in asesor Bedekovič ter mu je sporočil, da mu županija odvzema upravo posestva, pa jo izroča v roke uglednega gospoda Bedekoviča, asesorja slavne judicijarne tabule.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Udovica.

Povest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomič. Poslov. Štefan Klavs.

XXII.

Asesor judicijarne tabule Anton Bedekovič je obiskal nekega dne kanonika Krčeliča ter mu je takoj pri prihodu povedal, da se ima pogovoriti z njim o zelo važnih stvareh.

„Izvoli!“ je rekel kanonik ter ponudil naslonjač trebušastemu asesorju.

„Že dolgo časa te nameravam posetiti, moj reverendissime! Stvar je važna ter se hočem s teboj posvetovati. Gre za nesrečno Gito in njeni hčerki.“

„Zelo nesrečna je,“ je potrdil kanonik, „vsemu je sama kriva.“

„Res, ali sedaj dela hudo pokoro za svoje grehe,“ je pristavil asesor.

„Šišal sem.“

„Strahota je! Dela kakor navadna

Omenjeni slovenski gospodje, ki so se udeležili krakovskega sestanka, nikakor ne predstavljajo vsega slovenskega naroda, pač pa še le eno slovensko stranko, ki je danes sicer močna, a ki utegne danes jutri izgubiti na svoji moči. Ako se gre za tako važne stvari, kakor je sporazum med dvema narodoma, je pač potrebno, da pri tem sodelujejo zastopniki vseh strank, kar se v tem slučaju ni zgodilo. Vendar pa tej akciji nikakor nečemo metati polen pod noge in nas bo celo veselilo, ako bo imel slovenski narod od nje res kaj korist. Ako pa gre tu le za to, da bi Poljaki podpirali politiko jedne slovenske stranke, moramo proti temu najodločnejše protestirati. Voditelji te stranke bodo po svoje, torej subjektivno, informirali Poljake o naših razmerah. Med Slovenci je mnogo imenitnih in zaslužnih mož, ki niso pristajali rečene stranke. In ako bodo hoteli Poljaki dobiti o nas res objektivno sliko, bodo morali stopiti v dotiko tudi s temi možmi. Še-le tedaj, ko bodo Poljaki upoštevali ta moment, bomo lahko govorili o prijateljstvu med poljskim in slovenskim narodom. Doslej smemo govoriti le o prijateljstvu med Poljaki in S. L. S. In to je, kar moramo obžalovati in kar nas navdaja s skepticizmom.

Naši nedeljski shodi.

Shod v Banah.

V tej mnogim Tržčanom in tudi okoličanom skoraj nepoznani vasi se je v nedeljo vršil prav lep volilen shod. Otvoril ga je v imenu političnega društva „Edinost“ dr. Pertot, ki je povdarjal važnost predstojećih volitev.

Dr. Rybář je potem tolmačil reklamacijsko postopanje in pozival zborovalce, ki so prišli v lepem številu, naj ne zamudijo skrbeti za svojo volilno pravico.

Oglasil se je za besedo Križmančič, ki je nekoliko obširneje govoril o krivicah, ki jih nam Slovencem delajo naši narodni in politični nasprotniki in centralna vlada.

Naposled je še dr. Rybář naglašal, da morajo ob predstojećih volitvah Slovenci v mestu in okolici dokazati svojo pravico do obstanka na tej izločeni točki in do razvoja s čim večim številom slovenskih glasov. Akoravno kandidat, ne prosi glasov za svojo osebo, temveč za slovensko stvar, kateri moramo pripomoči do zmage.

Po shodu se je v dvorani gospodarskega društva razvila lepa zabava, ki so jo oživljali s svojim krasnim petjem pevci iz Trebič in s Konkonela. Navzoči Tržčani so se kar čudili, s kako točnostjo in močjo so izvajali hrvaške in slovenske zборе. Z resničnim navdušenjem so zato vsi navzoči pritrdili dru. Rybářu, ki je pred odhodom napil pevskemu društvu „Primorec“ iz Trebič in pevskemu društvu „Višava“ na Konkonelu in povdarjal, da smo tržaški Slovenci lahko ponosni na naša pevska društva, ki izpolnjujejo ne le narodno, temveč tudi kulturno nalogo.

Gospodarska vprašanja naše okolice.

(Iz govora g. M. Kamuščiča na shodu v Rocolu. — Glej izdanje od minole nedelje).

Naša kmetijska družba pojde z veseljem okoličanom na roko, da se ustanovi toli potrebna in zaželjena Zveza zavarovalnic goveje živine za vso okolico. S to organizacijo dobimo še le pravo podlago in več moči za zahtevanje državne podpore in vseh povzdige naše živinereje.

Brez krme in živine Kraški svet nima travnikov in senožeti na obilo. Tu mora kmet ruvati apneni kamenje in čistiti z velikim trudom, če si hoče napraviti malo senožeti. To pa ostaja. Zato moramo vstrajno zahtevati, da nam vlada nakaže več podpore, nego do sedaj. In sicer toliko za senožeti, kolikor tudi za gojila.

Našemu kandidatu in — ako Bog da — tudi bodočemu zastopniku dru. Rybářu polagamo na srce, da se bo toplo in z vso vneto zavzel pri ministerstvu za poljedelstvo za pomoč, da se navedeni nedostatk, ki ovirajo napredek našega gospodarstva, odpravijo čim več močjo.

O čemer smo govorili do sedaj, se tika bolj zgornje okolice. Kako pa je z našo spodnjo okolico? Tu se naši ljudje bavijo — poleg živinoreje — največ z vrtnarstvom, ker je tu več in boljše zemlje, nego v zgornji okolici. Vrtnarstvo je v naši okolici precej dobro razvito. Mnogokateri naš okoličan bi lahko služil vrtnarjem v izgled. Ali tudi njemu se je boriti z velikimi težkocami. V prvi vrsti ga ovira draginja delavske moči, potem ga ubijajo razne elementarne neizgode in bolezni. Razna so sredstva, s katerimi bi se dalo pomagati našemu vrtnarju. Trebalo bi mu poskrbeti najboljših vrtnarskih semen, da bi zamogel prinašati na trg res dragoceno zelenjavo, da bi si opomogel in da bi se mu izplačal trud, ki ga je imel skozi vse leto. Morda pridemo kedaj tudi do eksportne zadruge za zele-

njavo in sadje, kakor se to opetovano že sprožili veljaki v naši kmetijski družbi. Da omenim še posebej sadjarstva! Ali nima naša okolica ugodnih tal in podnebja za vspevanje najlepšega sadnega drevja? Prepričan sem, da bi naša okolica — zgornja in spodnja — pridelovala mnogo zlahtnega sadja, ako bi se naši okoličani racionalno lotili sadjarstva. Ta panoga našega kmetijstva bi bila dobičkonosna, ker ne zahteva toliko stroškov in ker ti tu drevo raste — takorekoč — v vsaki groblji. In — v tretje — ker se na tržaškem trgu kaj lahko spečava sadje, sosebno, ako uvedemo zlahtne vrste. Naša kmetijska družba si je nadelala nalogo, da bo vsako leto naročala in razdeljevala tisoče drevesec. In nadeja se, da ji pojde v tem tudi vlada na roko in da bo nakazovala vedno več cepljenk iz državnih nasadov z vzornih gospodarstev v Pazinu in Gorici.

Prehajam k vinogradništvu. Naši okoličani so začeli bolj marljivo saditi trte in prirejati nove vinograde, oziroma prenavljati stare. Ali zopet se jim stavlja na pot velika težkoca: vse to stane veliko denarja. Zato bi morala dati država primerne odškodnine marljivim kmetom-vinogradnikom za nove ali prenovljene vinograde. Drugače izgublja naš okoličan veselje, ker mora izkrmaveti, če ne dobiva podpore od nikjer. Trošek 500—1000 kron je zanj breme, ki ga ne more zmagati. Pomislimo le, da je pri nas grozdje obdačeno, predno je kmet spravil v klet. Koliko pa stanejo delo, les, razna sredstva proti boleznim na trtah!! A če prihaja še toča, ki uničuje še to, kar sta ostavili peronospora in strupena rosa, potem mora še tako navdušen vinogradnik izgubiti veselje in pogum.

Cenjeni volilci! Tu sem vam le tako mimogrede orisal stanje našega kmeta, njega najnujnejše potrebe. Kazal sem na poti in sredstva, kako bi se tudi našemu okoličanu odprla pot do boljše bodočnosti. Našemu bodočemu poslancu priporočamo najnujnejše, naj bo naš skrben posredovalec pri upravi države, da dosežemo potrebno pomoč.

Volilno gibanje.

Na Goriškem.

(Iz Gorice). — Vest, da je bil na Stanjelskem shodu proglašen za kandidata kraško-ajdovskega okraja g. dr. Gregorin, je vzbudila splošno odobravanje na Goriškem.

Narodna napredna stranka bo to kandidaturo brezdvobeno podpirala, a tudi v umerjenejših krogih S. L. S. se jo smatra znakom, da so razne brezplodne in škodljive strankarske homatije zadnjih let Kras utrudile in naveličale, in da je prodirlo prepričanje, da je treba izvoliti poslanca, ki bo hotel in znal pred vsem delovati za gospodarsko povzdigo zaupanega mu okraja.

V Gorici je laško-liberalna stranka proglašila kandidatom za mesto bivšega državnega poslanca sodnega svetnika Dionisija Ussal-a.

Volilni odbor združenih Slovencev v Gorici je imel v torek zvečer važno posvetovalje. Sklepalo se je o korakih glede podrobnega dela in agitacije z ozirom na reklamacijsko dobo, ki poteče že 13. t. m. Proglašenje kandidata je odbor preložil na poznejši čas. V volilnem imeniku je vpisanih 5323 volilcev.

Pri zadnji državnozbornski volitvi so imeli laški liberalci nekaj nad 2200 glasov, slovenski števeni kandidat pa je dobil nad 900 glasov.

Z neumornim delom v tej kratki reklamacijski dobi bi letos Slovenci prav lahko zbrali kakih 1300 glasov, če ne več. Če vpoštevamo, da postavijo tudi laški klerikali svojega števnege kandidata in se bodo tako laški glasovi cepili, ni popolnoma izključeno, da bi utegnili spraviti laškega kandidata celo v ožjo volitev, kar bi seveda značilo za nas pravi triumf in bi bilo dalekosežne politične važnosti za mestne Slovence.

Volilni proglas čeških združenih strank.

Mladočehi, Staročehi in narodni socialci, ki so se zjediniili za skupno postopanje na predstojećih državnozbornskih volitvah, so že izdali skupen volilni proglas, ki naglašja, da je skupno disciplinirano postopanje čeških poslancev doprineslo dokaz, da sedanji vladni sistem, ki je nesposoben za izvedenje velikih ljudskih in državnih nalog, nasproten pravičnim zahtevam večine slovenskih narodov. Mesto pa da bi vlada izvedla iz tega konsekvence v smislu ustavnosti, se je jednostavno iznebila parlamenta. Globoko prepričani — nadaljuje proglas — da je vladni sistem, ki zagotovi vsem narodom uveljavljanje svojih življenjskih interesov, more ozdraviti razmere, bomo delali na to, da se zopet združimo v jednoten češki klub na prejšnjih izkušanih podlagah. Naša prizadevanja hočemo koncentrirati v to, da novi parlament izpolni zahteve in želje, ki jih narod po pravici stavlja do zbornice. Izlasti povdarja proglas tudi varstvo narodnih manjšin in socialne reforme, kakor jih zahteva socialna pravičnost.

Na Spodnjem Štajarskem.

V volilnem okraju Brežice na južnem Štajarskem bo S. L. S. zopet kandidiral dosedanega poslanca dra. Benkovića, narodno-napredna pa dra. Kukovca, načelnika stranke. Na shodu zaupnikov je to kandidaturo priporočal tudi bivši poslanec v kurijem parlamentu baron Moskon. — Proti dosedanjemu poslancu dr. Verstovšku za okraj Slovenji Gradec bo baje kandidiral Ivan Verdnik, župan v Otiškem vrhu.

Na Češkem.

DUNAJ 3. Krščanski socialci so sklenili postaviti svoje kandidate v vseh nemških volilnih okrajih na Češkem; v okraju Tečín-Bodenbach kandidirajo ministra za trgovino Weisskirchnerja.

Na Kranjskem.

Socialni demokratje bodo kandidirali v idrijskem okraju, ki ga je doslej zastopal Gostinčar in v ljubljanski okolici Antona Kristana.

Dnevne novice.

Spopad med vojaštvom in socialisti. V Kragujevcu, v Srbiji, je prišlo do spopada med socialisti in vojaštvom. Pri tem je bil nadporočnik Naračić nevarno ranjen.

Poslanca Zazvorko je izvrševalni odbor češke agrarne stranke izključil iz stranke.

Ruski kongres zrakoplovcev v Petrogradu je sklenil, osnovati vsrusko zrakoplovno družbo, ki jej bo namem vzgajati zrakoplovce za vojne namene.

Kralj Peter obišče še tekom tega leta ruskega carja, predsednika francoske republike in romunskega kralja.

Umetniško razstavo „Društva umjetnosti“ so otvorili v nedeljo v Zagrebu. Otvoritve so se udeležili med drugimi tudi župan dr. Amruš in banica Pavla pl. Tomašič.

Proti praznovanju prvega maja v Berlinu je bilo radi praznovanja prvega maja izključenih od dela 6271 lesnih delavcev in sicer 2000 za tri dni, ostali na daljšo dobo. Na ladjedelnicah je bilo izključenih 2200 delavcev do 4. maja. Enako se je zgodilo tudi v nekaterih drugih nemških mestih.

Viši poštni ravnatelj Tichy. — Iz Zadra poročajo: Viši poštni ravnatelj Tichy, ki je bil nedavno žrtev atentata, je toliko okreval, da je zamogel prevzeti posle tukajšnjega poštnege in brzojavnega ravnateljstva.

Vatikan in Portugalska. Glasom poročil iz Rima pride v kratkem do preloma diplomatskih odnosov med Vatikanom in Portugalsko.

Gibanje med bolgarskimi četniki v Makedoniji. Iz Soluna: Oblastnije so obveščene, da pripravljajo bolgarski revolucionarni odbor v Makedoniji novo ustaško gibanje. Med kmečko bolgarsko prebivalstvo so razdelili mnogo orožja, denarja in municije.

Skupne vojaške vaje med armado in floto v Dalmaciji. V avgustu se bodo vršile večje vojaške vaje v Dalmaciji. Po dosedanjih odredbah se teh vaj udeleži 5. gorska brigada v Zadru in vsa poletna eskadra. Uporabi se za transporte čet tudi trgovske parnike in izkrcalo se bo čete, konje in vojni material. Vojakiših vaj se udeležita tudi nadvojvoda Fran Ferdinand in načelnik generalnega štaba Conrad pl. Hetzendorf. Tekom vojaških vaj pride tudi do napadov na določeni del istrske obale in se ob tej priliki pojačena poletna eskadra razdeli na dva dela, od katere bo del prideljen napadalcu, del pa branitelju.

Korejska in japonska. Poročila iz Vladivostoka pravijo, da se v Koreji odnosa med domačini in Japonci vedno bolj poojstrjujejo. Zasledili so zarote proti japonski vladi.

Domače vesti.

Himen. Danes se je poročil v Škedenju gospod Josip Sturm z gospodično Marico Maršičevo iz sv. Marije Magdalene Spodnje.

Bilo srečno!

Mestni svet bo imel jutri v petek ob 7. uri zvečer svojo deveto javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Citanje zapisnika VIII. javne seje; 2. poročila; 3. nadaljevanje razprave o predlogih glede reforme v bolnišnicah.

Napad na avtomobil. V torkovi številki je „Il Piccolo“ poročal o napadu kmetov na avtomobil. Piše, da so bili kmetje vinjeni, da so kričali in mahali z neko cunj in naposled so na napadli avtomobil s kamenjem, razbili šipe, zadeli v njem sedeče ljudi in sploh razsajali, dokler niso prišli orožniki, ki so avtomobil rešili in ga spremljali sko ceste.

Gg. čitatelji gotovo pričakujejo, da se „Il Piccolo“ po tem popisu zgazha nad „surovostjo“, „povdivjanostjo“, „barbarstvom“ itd. kmetov napadalcev, kakor to že „Piccolo“ zna. No, takrat ni „Piccolo“ dostavil niti najmanjše opazke. Napad se je namreč izvršil v — Furlaniji in napadalci so bili pristni furlanski Italijani!

Kako bi bil „Piccolo“ besnel, če bi se bil ta napad izvršil na slovenski zemlji! Zadrževal bi od vseh ces. oblasti, naj z največjo strogostjo postopajo proti „barbarom“, naj jih, ako le mogoče, kar obesijo. Ob enem bi poslali v ljubljeno Italijo nešteto brzojavke o „brutalnih“ napadih slovenskih „barbarjev“ na nositelje dvestisoletne kulture in bi klicali Garibaldija na pomoč, da jih vendar enkrat odreši. Sam Aehrenthal bi bil moral zopet odpotovati v Benetke, da pomiri razburjeno javnost v Italiji.

Tako pa vse molči, a „Piccolo“ skuša še napad opravičevati s pijanostjo napadalcev. Ciarlatani!

Pozor, da se ne pregrešite proti zakonu o zaščiti zborovalne svobode. Omenjeni zakon določa:

Kdor sam ali v družbi z drugim zabrani volilcem udeležiti se kakega volilnega shoda ali sploh kakega zborovanja, ki se vrši po društvenem ali zborovalnem zakonu, in ki so sklicani postavno v svrhu obravnavanja javnih zadev, kdor neopravičeno udere na tak shod ali zborovanje, ali kdor prežene navzoče, s silo prepreči odredbe oseb, ki so poklicane za vodstvo in red na shodu, ima se kaznovati z zaporom od enega tedna do treh mesecev, v obtežujočih slučajih s strogim zaporom do šestih mesecev.

Ako se kdo nalašč udeleži kakega takega shoda, ne da bi bil za to opravičen, bodisi da je shod klican le za volilce ali pa omejen le na člane društva, oziroma na vabilence, pa se vključ pozivu voditelja ali rediteljev shoda ne odstrani, ga kaznuje politična oblast z globo od 10 do 200 kron.

Naše ljudi opozarjamo na te zakonske določbe zato, da prvič naznanijo brez pardona oblastni nasprotniki, ki bi se pregrešili proti omenjenim določbam, in drugič, da se sami ne bodo pregrešili proti istim!

Barkovljane volilce, ki se zanimajo za državnozbornske volitve vabi na volilni pogovor, ki bo danes dne 4. maja t. l. ob 8. uri zvečer v gostilno „Obrtniškega društva (Narodni dom).“ Predsednik vol. odseka barkovljanskega.

Volilci IV. mestnega okraja! V soboto zvečer ob 8. uri in pol se vrši v gostilni „Jadran“ volilen shod za volilce Zgor. Kjarbola. Volilci, privedite s seboj mlačne in še nezavedne ljudi, da slišijo iz ust kandidata g. Ivana Škerjanca, izpodbujevalne in prepričevalne besede, in da se navdušijo tudi oni za volitve! Vsak agitator naj privede svojega znanca!

Edini veliki ruski koncert Margarete Slavjanske-Agrenjev v Trstu. Pred nami leže izrezki velikih svetovnih časopisov Evrope. Vsi enoglasno priznavajo velikanske vspehe te izborne pevke družbe. Londonška „Times“ piše: „Včeraj smo imeli redek užitek. Veliki koncert Margarete Slavjanske je napolnil koncertno dvorano. Tudi Velika-stva sta prisostvovala. Izlasti je kralj večkrat izražal svoje visoko zadovoljstvo in je povabil gospico Slavjansko na dvor. Vsi koncerti v Londonu so že razprodani.“

Pri nas bo edini veliki ruski koncert v nedeljo 7. maja zvečer v gledališki dvorani „Narodn. doma“. Redek užitek, za kateri naj si vsak preskrbi vstopnico.

Odhod angleške kraljice-vdove. — Včeraj zjutraj je s posebnim dvornim vlakom odpotovala iz Trsta v Calais in potem v London angleška kraljica-vdova Aleksandra skupaj s hčerjo princesinjo Viktorijo in spremstvom. — Kraljica in spremstvo so se odpravili s pomola Sanitá, kjer je usidrana jahta „Victoria and Albert“, na državni kolodvor z avtomobili. Na postaji sta bili predstavljeni kraljici dve hčerki namestnikov, dvorni svetnik Galambos in postajna načelnik, kakor tudi angleški konzul in prokonzul. — Danes zjutraj odpluje iz Trsta kraljevska jahta „Victoria and Albert“ v smeri Portsmouth. Tri vojne ladje pa odplujejo v petek proti Kefaloniji.

Ne mara Slovencev! Prejeli smo: Ko smo šli na večer 1. majnika z veselice N. D. O. in pevali svoje slovenske pesmi, so nam neki mestni pobalini začeli žvižgati, ker si družega — niso upali. Gospodarja kinematografa Reclame pa je slovensko petje tako razkačilo, da je s trga Barriera letel v prosulo kavarno Chiozza, da bi nas napadli. In res, ko je šla masa Slovencev čez trg sv. Ivana, je vse zletelo iz kavarne ter so začeli žvižgati. Zapomnimo si torej, da se lastnik kinematografa Reclame na trgu Barriera — kinematografa Slovence in — tako sodimo mi — tudi na denar iz slovenskih žepov, ki se je doslej v toliki meri stekel v njegov žep. Toliko naznanje našim ljudem.

Caffé Londra. Ker se smatra to kavarano za narodno podjetje, opozarjamo čitatelje in narodno občinstvo, da v tej kavarni ni na razpolago slovenskih časopisov. Ker so sicer le redke one kavarne v Trstu, v katerih ne bi bili na razpolago slovenski listi in to le onih par, ki ne reflektujejo na slovensko občinstvo, bi sledilo iz tega, da lastniki kavarne „Londra“ ne reflektirajo na slovenske goste.

Nabor. Od 200-pozvanih nabornikov se jih je predvčeraj zglasilo 186. Od teh je bilo potrjenih v vojske 49, in sicer 3 za

mornarico, 44 s pridržkom uvrščenja in 2 za nadomestno reservo. 1 je bil odposlan v bolnišnico, da mu preiščejo vid.

Včeraj se je od 200 nabornikov odzvalo 183. Od teh je bilo potrjenih 65, in sicer 1 za domobranstvo, 51 s pridržkom uvrščenja in 13 za nadomestno reservo.

Tridesetletnica Jurčičeve smrti je bila včeraj 3. maja. Umrl je Jurčič leta 1881 v najlepši moški dobi. A njegov spomin ostane slovenskemu ljudstvu nesmrten. — Enajst krasnih zvezkov povesti in romanov nam je bil zapustil pokojni pisatelj in danes, lahko rečemo, ga ni Slovenca, ki bi ne poznal ene ali druge njegovih povesti. Jurčičevi spisi so se omilili vsemu narodu in naša Mohorjeva družba bi storila veliko kulturno delo, ako bi med svojimi publikacijami na novo izdala tudi kako Jurčičevo delo. Slovensko ljudstvo ji bo gotovo hvaležno za to. — Pa še drugo zaslug si je pridobil pok. Jurčič. Bil je med ustanovitelji »Ljubljanskega Zvona« in »Slovenskega Naroda«. Njegovemu spominu večna slava!

Podružnica CMD na Proseku. Dne 23. aprila se je vršil v dvorani gospodarskega društva na Proseku ustanovni občni zbor podružnice CMD za Prosek, Kontovelj in Zgonik.

Predsednik pripravljalnega odbora, gospod Davorin Furlan, je pozdravil prisrčno množico zavednih zborovalcev ter došlega gosta gospoda Germeka. Narisal nam je zgodovino družbe, nje namene in delo ter pozival navzoče, da podpiramo družbo, ki brani ob ogroženih naših mejah milemu namu narodu zaklade — naše upe in nade — našo deco.

Na to se je vršila volitev odbora. Izvoljeni so bili: predsednikom g. D. Furlan, podpredsednikom g. Mar. Bunčeva, tajnikom g. Drago Komac, tajnico g. Marčelka Perotova, blagajnikom g. Drago Cibic, blagajnico gospica Malči Regentova.

Odborniki: gospod Ferdo Kenda, Jernej Reja, Robert Ravbar, Simon Prašelj, Andrej Danev in gospica Franica Orlova.

Po volitvi je pozdravil zborovalce gospod Germek iz sv. Ivana, od koder je prinesel srčne pozdrave mladi sestrici. V krasnih besedah nam je orisal ljuti boj tam ob mejah, kjer sovrabi grabi poželjivo po naših domovih, kjer lovi v svoje zanjke naše brate — mile naše otročice.

Po »raznoterostih« je zaključil g. predsednik zborovanje.

Prosečani, Kontoveljci in Vi nam dragi sosedje občine Zgonik! Vstanovljena je podružnica najdejalnejšega društva, one zveze, ki brani našo prekrasno domovino poturic, ki čuva grobove naših pradedov, da ne padejo našim sovragom v požrešne roke — ključ Vas k sodelovanju! — Udnina je tako mala, da jo vsakdo lahko vtrpi, a pri tem pomagata skupni stvari vsega milega Vam naroda.

Priglasite se pri katerem gori navedenem udu načelstva za pojasnila in pristop k podružnici. Nas vseh bodi pa geslo:

Mal položil dar, domu na altar!

Prejeli smo in prinašamo nespremenjeno:

Velikanski shod društva trafikantov v Gorici

Podpisani, vabi za v nedeljo 7. t. m., cenjene gospode ude in ne ude, da se priinesejo v Gorico k velikanskemu in interesantnemu shodu, kateri se bode vršil v salonu restauracije pri

Treh Kronah (Via Carducci) ob 3. popold. Prosi se, da pridete v velikem številu, kjer Vam se bode naznanilo važne in silne stvari v korist vsakega trafikanta.

Radi premankanja časa, tukajšno naznanilo je kakor direktno vabilo

Poziv! K političnemu, kulturnemu, trgovskemu in gospodarskemu ojačenju vseh Slovanov v Trstu, okolici, Istri in Gorici je neobhodno potreben koledar, ki naj poda poleg navadne natančne koledarske priloge kulturni statistični pregled napredka in dela Slovanov sploh, a posebej za nas v Trstu in okolici, Gorici in Istri.

To me je napotilo, da izdam koledar »Veliki Jadran« v velikem kvart formatu z dnevnimi beležkami.

»Veliki Jadran« bo obsegal razven književne priloge, popolen šematizem, imetek in naslove vseh slovenskih političnih, kulturnih in gospodarskih društev, kakor tudi trgovskih tvrdk, splošno torej vse glavne podatke za slovanski dom in svet, da se natanko vidi, kaj smo storili za našo stvar in kaj imamo še storiti. — Upam, da bodo Slovenci in Slovani sploh vsprejeli to moje delo in da je podpro z nasveti in podatki, da bo Veliki Jadran vzor popolnosti za vsa narodna in življenska pranja, slovenskega in slovanskega sveta.

Da bom mogel zadovoljiti v vsem obsegu glede zunanje oblike, prosim vsa naša društva in pojedince, da me podpirajo z uvrščenjem oglašev. Trdno sem prepričan, da z Velikim Jadranom izpolnimo zopet enkrat praznoto in napravimo korak naprej.

Bilo v sto dobrih hipov!

V Trstu, 1. maja 1911.

NB. Kdor želi v koledar uvrstiti kak članek ali sliko, ali kako notico, naj pošlje rokopis do konca junija na naslov

Slovenska knjigarna Josip Gorenjec, Trst, Via Caserma 16.

Za CM obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. g.: 902. Pet

Cirilmetodarjev v Krškem (plačali 100 K); 903. Neimenovani iz Škofje Loke (plačali 200 K).

Tržaška mala kronika.

Samomor. — Včeraj ob 5^{1/2} zjutraj je redar za stiskalnice olja pri Sv. Ivanu našel truplo precej vkusno oblečenega moža. Tiščal je v roki revolver in rana na sencah je dokazala, da je storil sam konec svojemu življenju. Iz dokumentov, ki so jih našli pri njem, se je dognalo, da je bil pokojnik carinski uradnik v pokoji Ivan Ecker, star 45 let, stanujoč v Gorici v ulici Boschetto 5. Vzrok samomora je neznan. Pokojnikova soproga se nahaja v norišnici v Palmanovi. Truplo so pripeljali v mrtvašnico pri Sv. Juštu.

Drug slučaj črnih koz v lazaretu. Med Somalci, ki so prišli v Trst s parnikom »Gisela« dne 18. m. m. in se nahajajo v kvaranteni pri Sv. Jerneju, se je pri štiritletnem dečku pripetil drug slučaj črnih koz. Moški Somalci, ki so živeli popolnoma ločeni od ženskih in otrok, so predsinčjem po postavni 14-dnevni karanteni mogli oditi v Draždane, dočim morajo drugi ostati še nadaljnjih 14 dni v lazaretu.

Tatvina na ladiji. Jonas Antherry, star 28 let iz Liverpoola, in John Woods, star 33 let, oba kurjača na parniku »Pannonia« Cunard Line, sta skupaj vdrla v kabino nekega mornarja in mu vkradla uro ter nekaj drobiža. Toda oškodovanec ju je opazil, zalezoval in ju izročil redarju.

Nezgoda na morju radi burje. Dve braceri prebrnjeni! En mrtev. Radi silne burje, ki je že predsinčnjim pretrgala krasne pomladanske dneve in ob občutnem hladu dosegla včeraj zjutraj hitrost 70 km na uro, ima kronika zaznamovati dve nezdigi na morju, eno celo s tragičnim izidom. Bracera (vrsta jadrnic, kakoršnje služijo za prevažanje sadja in poljskih izdelkov) »Minori« iz koperskega pristanišča je okolo 9-30 zjutraj jadrjala v smeri proti tržaški luki. Ko je priplula na višino Sv. Andreja sredi zaliva, jo je prebrnil močan piš burje. Bracera je bila prazna in notri so se nahajali gospodar Andrej Vattovaz, star 26 let, in možto: Josip Parovel, Nazarij Genso in sin tega poslednjega Gabriel, star 17 let, ter Fran Pesaro. Vsi so padli v morje. Z naporom vseh sil so zagrabili za prebrnjeno podpalube jadrnice in kričali na pomoč. Na svetilniku je straža zapazila nezgodo in dotični pilot je takoj telefoniral pristaniškemu kapitanatu. Rešilni parnik »Audax«, ki je bil ves čas pripravljen za morebitno pomoč, je takoj odpul pod poveljništvom pristaniškega podkapitana g. Frausina. Z največjo hitrostjo je parnik krenil na kraj nezgode. Ali še predno je priplul tja, je jako močan piš burje in suhek vala odtrgal enega od ponesrečencev s podpaluba. Nesrečnež, 20-letni Fran Pesaro, ki ni znal plavati, je izginil sredi razburkanega valova. Ostale ponesrečence je »Audax« rešil in potem je iskal truplo vtopljenca, ali zaman. Nato je vlekel braceri v luko.

Ob 7^{1/2} uri zjutraj je burja prebrnila tudi drugo braceri, naloženo s kamenjem, ko se je nahajala pred Sv. Andrejem. Mož, ki jo je vodil, je bil rešen, braceri so pa zavlekli v luko.

Uzmoviči po tržaških ulicah. Jakobu Čoku iz Barkovelj se je predvčeraj na senenem trgu na enkrat prižigal mož, ki mu je strgal uro iz žepa z verižico vred. Tat je še pravočasno aretiran. Uzmovič je znan lopov Jurij Gorjup, ki je bil že neštokrat aretiran radi raznih zločinov.

Loterijske številke, izžrebane dne 3. maja 1911:

Brno	1	13	44	41	19
Inomost	11	71	36	74	9

Koledar in vreme. — Danes: Florijan, mučenik. — Jutri: Pij V. pap.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 18° Cels. Vreme včeraj: oblačno, semtertja padavine.

— Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno, tupatam padavine. Temperatura mila. Vetrovi od vzhoda.

Marica Marsič
Josip Šturm
poročena.

TRST, 4. maja 1911.

Sadni soki Ceres in jedilna masi Ceres

so najslastnejša pijača in živila.

Popolnoma naravna.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák | V. Tuscher

: zobozdravnik : konz. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Trst, Corso 2. Telef. 1071.

Linoleum Haas

Pristni linoleum K 2-50 m²

Podolgate preproge 67 cm. 1-80 met.

Preproge v vseh velikostih z

varnostnimi ogli iz kovine 150/200 K 7-90

200/300 K 15— itd.

Gospodarski predpasniki iz voščenega

platna K 2-50

Namizni prti 85/115 cm 2-80

65/150 cm 1-80

Površniki iz gumija od K 20 dalje.

Podruhe po 70 stot.

Ovratniki iz kavčuka 50 "

Manšete iz kavčuka 60 "

Posilja se tudi na deželo. — 136

VELIKI KINEMATOGRAF »BELVEDERE«

TRST — ulica Belvedere štev. 10 — TRST

V četrtek dne 4. in v petek dne 5. maja:

1. Maščevalna prikazen, drama. - 2. Kabasatski suženj, ganljiv prizor. - 3. Generalov ukaz, iz voj. življenja. - 4. Antonio Foscari, zgodovinska drama v barvah. - 5. Iščem inteligentno soprogo, za smeh.

Zahtevajte »Kolinsko Cikorijo!«

R. Gasperini, Trst

Telefon štev. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice 2051

Sprejme razcarinjaje kakoršnegasbodi blaga iz mitne, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEJE KOVČEBOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo tvrdke »CEMENT«

Tovarna cementa »PORTLAND« v Spljetu.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Pijte samo Tolstovrško slatino!

ki se dobi dosedaj na Primorskem pri naslednjih preprodajalcih:

Fr. Špacapan, Ozeljan

Ad. Ivančič, Kanal

Jos. Urbančič, Bazovica

Fr. Majne, Gornje Vremah

J. Škerlj, Tomaj

Fr. Miklavč, Kobarič

Leopold Jonko, Bovec

P. Bertok, konsumno društvo,

Dekani

Ivan Ukmar, Dutovlje

J. Stravs, Cerkno

M. Kacin, Police

K. Šiškovič, Černikal

Aug. Dolenc, Ajdovščina

E. Bevk, Lokavec

Iv. Fidel, Pesek

Fr. Silvester, Vipava

L. Kovačič nasl., Sv. Lucija

SLOVENC! Svoji k svojim! Kupujte in zahtevajte povsod le Tolstovrško Slatino!

Naročila se sprejemajo: »Tolstovrška slatina«, p. Guštanj, Koroško. Sprejmejo se založniki.

Naročila se sprejemajo: »Tolstovrška slatina«, p. Guštanj, Koroško. Sprejmejo se založniki.

Društvene vesti.

Moška CM podružnica v Trstu vabi na redni občni zbor, ki se vrši v ponedeljek, dne 8. t. m. ob 8. uri zvečer v družbeni šoli na Acquedotto št. 20, II.

Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika: a) Pregled 25-letnega delovanja podružnice. b) Poročilo za preteklo leto. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev odbora. 5. Volitev zastopnikov za glavno skupščino. 6. Slučajnosti.

P. n. gg. članje prosimo za polnoštevilno vdeležbo, posebno še z ozirom na to, da praznujemo 25-letnico obstanka podružnice.

Za odbor: Dr. Jos. Abram, Vinko Engelman, t. č. preds. t. č. tajnik.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Bratje Sokoli! V nedeljo 7. maja se udeležijo „Tržaški Sokol“ z leta „Goriške sokolske župe“ v Rihembergu v kroju, vsled česar je Vaša dolžnost, da se mnogoštevilno udeležite te slavnosti bratske sokolske župe.

Odhod iz Trsta s poštanim vlakom ob 1 uri popoldne z državnega kolodvora; more se pa vstopiti tudi v Rocolo, Vrdeli ali Opčinah.

Jutri v petek dne 5. t. m. se bodo vršile v telovadnici redne vaje za vse one, ki se nameravajo udeležiti zleta.

Na zdar! Odbor.

Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ priredi v nedeljo izlet v Brunico. Člani so naprošeni, da se gotovo udeležijo tega izleta. Odhod točno ob 1 uri popoldne izpred kavarnе Commercio ul. Caserma.

Nadalje opozarjamo vse tiste, ki mislijo dirkati v nedeljo, da se lahko priglasijo vsak dan v kavarni Minerva.

Opereto „Valček čar“ priredi pevsko društvo „Trst“ v nedeljo, 28. maja v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Barkovljah. Na predstavi sodelujejo igralci slovenskega gledališča v Trstu pod spretnim vodstvom režiserja g. Leona Dragutinovića. Po predstavi pevski večer. — Pri opereti svira popolen orkester. — Toliko na znanje slav. občinstvu in bratskim društvom.

Pevsko društvo „Trst“. Jutri v petek pevka vaja.

Pevsko društvo „Ilirija“ od sv. Jakoba priredi na 21. maja t. l. v „Narodn. Domu“ pri Sv. Ivanu koncert s petjem, godbo, igro in plesom. Začetek točno ob 4. uri pop. Cisti dobiček je namenjen v podkrepitev društvene blagajne. Z ozirom na to, da se „Ilirija“ vedno odziva vabilu narodnih društev, pričakuje odbor mnogoštevilne udeležbe.

Narodni pipčarski klub od Sv. Jakoba sklicuje za nočjo večer ob 9. uri in pol za odsek blagajne predzadnjo sejo, katere naj se blagovolijo udeležiti vsi člani.

Pogrebno društvo od sv. Jakoba sklicuje gg. odbornike na redno sejo v soboto ob 8. uri zvečer v „Konsumnem društvu“ pri sv. Jakobu.

Odbor „Dramatičnega društva“ ima danes v četrtek ob navadni uri redno sejo. Vse gg. odbornike prosim, da bi gotovo prišli. Predsednik.

Nar. del. organizacija.

Izobraževalni odsek NDO priredi danes v četrtek dne 4. maja društveni debatni večer, in sicer o predmetu: „Verstvo in krščanstvo“. — Razpravlja tovariš Rok Kocjančič, nakar se razvije debata. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Tovariši, udeležite se tega debatnega večera v obilnem številu!

Gostilniška zadruga članov NDO ima danes zvečer zelo važno sejo. Prosim, da pridejo tov. odborniki točno ob 8. uri, ker imam ob 9. uri že drugo napovedano sejo. Predsednik.

Sestanek voznikov se bo vršil v prostorih NDO. danes, dne 4. maja t. l. ob 8 in pol uri zvečer v prostorih NDO. ulica Lavatoio 1 I.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

FENICE. (Nemška operetna družba Milla Theren). — Danes nastopi v tem gledališču gospica Angela Janova v opereti „Dolarška princesinja“ in sicer v ulogi Daisy. Za ta debut naše domače umetnice na tujem odru vlada seveda veliko zanimanje.

POL. ROSSETTI. Velika kinematografska predstava.

DAROV I.

— Svetoivanski podružnici C. M. D. je daroval g. I. Hvala 2 K; isti podružnici sta darovali gospici Brišček 60 stotink. Skupaj K 2-60.

V Ljubljano smo poslali iz nabiralnikov v oskrbi svetoivanske podružnice za marcapril:

1. Narodni dom	20-91
2. Učit. kružok v Nar. domu	23-11
3. Gospodarsko društvo Frdenič	2-90
4. Suban na Višavi	6-91
5. Živec Franc	6-22
6. Gostilna Brišček	4-50
7. Gostilna Kolar Novacesta	4-57
8. Kata na Vali	0-26
9. Furlani Gregor	2—
Skupaj	71-38

— Podružnici sv. C. in M. na Vrdelci je daroval g. F. Godina K 2-80 skupilo od razprodanih razglednic v tobakarni gospe Železnik pri sv. Ivanu.

— I. G. daruje za družbo sv. C. in M. 1 krono. — Denar hrani naš „Inseratni oddelek“.

Proda se radi bolezn. ljudska kuhinja na dobrem kraju. — Naslov pove Ina. odd. Edinosti. 766

Srbo-hrvatski. Odična gospodična učiteljica poučuje v srbsko-hrvatskem jeziku; ponuja se tudi kot korespondentinja za srbsko-hrvatski in nemški jezik; piše tudi cirilico. Naslov pove Inseratni oddelek „Edinosti“ pod št. 766. 766

Šivilja se priporoča za obleke in perilo tudi za otroke po novem kroju in po solidnih cenah. Belvedere 65, I. n. vrata 2. 771

Josip Trampuš Trst, ulica Industrija št. 3 (Sv. Jakob) priporoča svoje pekarijo. Večkrat na dan sveži kruh. — Zaloge moka vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Sladčice in biškoti. 1928

Pozor gostilničarji! Kdor hoče biti postrežen s pristnim vinom I. vrste, naj se obrne via Geppa št. 16, „Andemo de Franz“. Vino belo vipavsko in črno istrsko od 100 litrov naprej po kron 08. Se priporoča Marija Furlan. 738

Hiša popolnoma nova, oddaljena 10 minut od c. ki. dvorne kobilarne v Lipici, se odda v najem, ali pa proda, pod ugodnimi pogoji. Hiša je zelo primerna za katerega upokojenca. Natančneje pri Ivanu Bole v Lipici. 730

Hiša z zemljiščem se proda v Tolminu. Več se izve pri lastniku B. Šorli v Gorici, via Usina 12. 705

Pijte samo „Tolstovrsko slatino“. Naroči se v Tolstem vrhu. Guštanj. Koroško. 736

Mlekarna v Rodiku ima na prodaj hladilnik za mleko v dobrem stanju. Ponudbe na Mlekarno - Rodik. 720

Delavnica čevljev Domenico Centrone priporoča svojo delavnico čevljev, katere se nahaja v Trstu, ulica della Guardia 27. Sprejema se naročila po meri in popravke. 441

Ker za dne 4. maja t. l. sklicani XVII. letni občni zbor ni bil v smislu § 49. zadržanih pravil sklepčen, sklicuje

Podgradska posojilnica in hranilnica v Podgradu

drugi občni zbor

ki se bo vršil

v četrtek dne 12. maja 1911 ob 2. uri pop. v zadržni pisarni v „Nar. domu“ v Podgradu z istim dnevnim redom:

1. Poročilo starešinstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računov za leto 1910.
4. Določitev odškodnin in daril v smislu § 20 z. pr.
5. Citanje zapisnika o izvršeni reviziji od strani „Zadružne zveze“ v Celju.
6. Izvolitev starešinstva, nadzorstva in razsodstva.
7. Prememba pravil.
8. Eventuelnosti.

STAREŠINSTVO.

TRVDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, Via S. Giovanni 16, I.

TELEFON 251 Rom. II.

(zraven restavracije „Cooperativa“ ex Hacker)

Prodaja na mesečne ali teden. obroke obleke in površnike za moške

perilo itd po dogovornih cenah. POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v I. nad.

Vek. Petrovčič

čevljarski mojster

Trst, ul. Barr. vecchia 40.

Zaloge izdelanih domačih čevljev.

Sprejemajo se naročila po meri.

Velika pekarna in sladčičarna

Trst, ulica Istria št. 8 opravljena po najmodernejšem sistemu. — Prodajam svež kruh 3 krat na dan, ter razne sladčice. biškote in likerje.

Za obilen obisk se priporočam

Josip Fabjan.

Figlio di Haggi Giorgio

“ AIDINYAN ”

Zaloga orientalskih preprog, zavod za shranjevanje, popraviljanje in čiščenje preprog.

Na mnogostranske zahteve mojih p. n. odjemalcev sem se odločil, ustanoviti gorenje podjetje in sprejemam vsakovrstne preproge v stolčenje, čiščenje, shranjevanje in umetniško popraviljanje. Z ozirom na mnogoletno prakso v tej stroki, kakor tudi opiraje se na izborno strokovno izobraženo osebje, bom v prijetnem stanju, poslužiti svoje odjemalce kar najbolje in najvestneje. Strokovno-natančno ravnanje z vsakim komadom, kakor tudi vsem zahtevam odgovarjajoča, v lastni hiši se nahajajoča skladišča in delavnice jamčijo že vnaprej za popolno zadovoljitev. Preproge se tolčejo z roko in ne s strojem, radi česa se tudi popolnoma izčistijo in je izključena vsaka poškodba, za kar jamčim.

Moji p. n. odjemalci so uljudno naprošeni, naj se brez vsake obveze poslužujejo v svrhu informacij, ogledovanja in prevzetja preprog telefona šte. 1587.

Z odličnim spoštovanjem

Figlio di Haggi Giorgio Aidinyan

— TRST —

ulica Cassa di Risparmio.

Kron 6200!

AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40-000 voz odinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL. TRST

Piazza Goldoni 10—11. Tel. 1734

Velika centralna garaža, ulica del Bachi 16, vogal ulica Boschetto TELEFON 2247. STOK PNEUM GOODRICH (amerikanske).

Automobili na posodo po zmeri cenl.

Vareto in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba.

Antonio Spanghero

DEKORATIVNI SLIKAR

Naslednik tvrdke DELALNICA: DOMENICO DELISE. Via Madonna 7.

Telefon 160 Trst Telefon 160.

VELIKA ZALOGA. — Papir za

tapeciranje najboljših tovarn.

Prevzame vsakovrstna stavbena dela in dekoracije za sobe. — SPEDJALITETA: Imitacije lesa in marmorja, izložne table.

Nanoški sir!

Od danes naprej bom prodajal ta staroznani sir v zalogi Frana Škapina v Vipavi za udobnost cenjenih odjemalcev, gostilničarjev in prodajalcev bom prodajal tudi na drobno, polovico hleba v Trstu, pri Fran Škapinu, jestvinčarju, ul. S. Caterina št. 8.

PRODAJALNA

manufaktur. blaga

Izbera borgeta, perila in drobniarije za šivilje

FRAN KOCIJAN

Trst, ulica Molin a vento šte. 17, Trst

Vozno podjetje

Tvrdka Ant. Schepitz

Naročajo se vozovi:

Piazza Stazione šte. 5, telefon 1441.

Barkovlje, telefon šte. 1023.

Novo pogrebno podjetje v Trstu

Corso št. 49 (vogal Piazza C. Goldoni) Telefon 1402

Popolnoma preskrbljeno z vso potrebno opravo za izvršitev pogrebov vsakterega razreda. Ima na izbero monumentalne voze s steklom in električno razsvetljavo, črno-zlate črno-srebrne, belo-zlate itd. Prevažna mrljice na vse dele sveta. — Umetna oprava za postavljanje mrtvaških SOB in ODROV. Prodaja razne krste, sveče, vence iz umetni. svežih cvetic, porcelane, perle, metala

VSE MRTVAŠKE PREDMETE. — Cene ugodne.